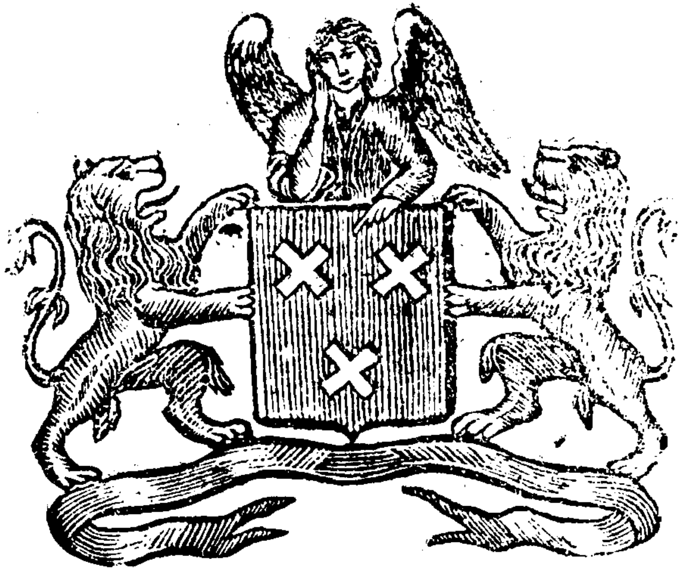
No. 30. 1822.

BREDASCHE COURANT.

ZATURDAG den 27 JULIJ.

TURKEIJE.

KONSTANTINOPEL den 26 Junij. De kapitain-pacha, die duizende menschen in het ongeluk gestort heeft, bestaat niet meer. De grieken hebben eene onderneming ten uitvoer gebragt, waarvan gansch Europa zal gewagen. Den 22 Junij, namenlijk, naderden drie grieksche branders, onder bevriende vlag, de turksche vloot. De turken, zich overgegeven hebbende aan de vermakelijkheden van het bairamsfeest, hetwelk daags daaraan inviel, lieten dezelve zeer nabij het admiraalschip komen. De grieken staken, door middel van vuurpijlen, het schip in brand, waardoor eene groote verwarring aan boord ontstond, en ieder slechts op eigene redding bedacht was. De kapitain pacha werd, half verbrand, op de bloedige kusten van Scio ontscheept; doch stierf een half uur daarna. Drie linieschepen werden zeer beschadigd, en de overige verspreidden zich naar alle kanten.

De porte heeft dit verlies, ter voorkoming van onlusten, tot nog toe geheim gehouden; doch de groote heer heeft reeds *Cara Mehmed Tepschi* pacha, die zich thans te Patras bevindt en voormaals bevelhebber over de artillerie was, tot opvolger van den kapitain-pacha benoemd.

In de laatste dagen van den Ramanzan hebben er in de voorsteden onlusten van eenen ernstigen aard plaats gehad; de turksche baden zijn verweldigd, en men heeft er turksche vrouwen en meisjes uitgehaald. De groot-visier begaf zich verkleed derwaarts, doch werd door de muitelingen aangehouden. De rust is niet hersteld geworden, vóór dat de Groote Heer stellig heeft doen verklaren, dat hij, indien de rust niet wierd hersteld, met zijne hofhouding Konstantinopel zou verlaten, en zijne residentie in Azie zou gaan vestigen; nimmer heeft het gouvernement, met bijstand van den groot-vizier en *Ibrahim* pacha, meer veerkracht aan den dag gelegd. Eergisteren zijn 84 jonge op'roerigen op de straten geworgd; de oudste uit dezelve zijn ontwapend. Voor de veiligheid van Pera waren alle maatregelen genomen.

De zaken van de Porte in Morea staan zeer slecht. De pacha van St. Jean d'Acre heeft, naar men zegt, Damas bezet, en de Perzen zijn te Erzerum. Men voegt er bij, dat de Porte omtrent alle deze gebeurtenissen officiele tijdingen ontvangen heeft.

FRANKRIJK.

PARYS den 18 Julij. Er is een koerier uit Madrid, bij het Engelsche gezantschap, aangekomen. Dezelve was op den 10 uit die hoofdstad vertrokken en verzekerde, dat de rust aldaar volkomen hersteld was. Het gansche ministerie, met uitzondering van dat van buitenlandsche zaken, stond op het punt, om eene verandering te ondergaan.

— Een brief uit Bayonne van den 13 Julij meldt, dat het verlies der koninklijke garde aanmerkelijk is geweest; doch dezelve geeft het juiste getal dooden niet op; dat der krijgsgevangenen bedroeg, den 9, reeds meer dan 700. De militie-soldaten hebben slechts negen dooden verloren en 21 gekwetsten gehad. Sommigen zeggen dat de hertog *Infantado* op de vlugt is, anderen dat hij gevangen is genomen. Hij wordt beschuldigd, de aanstoker te zijn van eene zamenzwering, welke ten oogmerk had, om den koning naar Valladolid in het oude Kastilien te voeren, alwaar een nieuw gouvernement zou worden daargesteld. De bijeenroeping der cortes zou den koning door de permanente commissie zijn aangeraden geworden.

Bij een vonnis van het koninklijk geregtshof te Poitiers van den 3 dezer, werd de gewezen generaal *Berton* en 55 zijner mede aangeklaagden naar het hof van assises te Niort verwezen, als beschuldigd: 1°. van eenen aanslag tegen het gouvernement gesmeed en de ingezetenen tegen de koninklijke magt opgeruid en tot eenen burger oorlog aangezet te hebben; 2°. van zich aan het hoofd gesteld of een gedeelte uitgemaakt te hebben van gewapende benden, die de driekleurige vlag opgestoken en pogingen hebben gedaan, om steden en vestingen van het rijk te overweldigen; 3°. van gendarmes, door middel van valsche uitmonsteringen en verdachte bevelen, onder bedreiging van den dood, in hechtenis genomen of daartoe medegewerkt te hebben. — Ten gevolge van dit vonnis, heeft de procureur-crimineel van Niort eene memorie bij het hof van cassatie ingediend, ten oogmerk hebbende, dat deze zaak naar een ander hof van assises mogt worden verwezen, op grond dat deze zamenzwering zich door het gansche departement heeft uitgestrekt, aanzienlijke personen daaraan deel genomen hebben en het, dus doende, te vreezen stond, dat, onder de gezworenen, menschen genomen werden, die tot dit misdadig verbond behoord hebben. Het hof van cassatie, na de aangeklaagden in hun belang en den advokaat-generaal in zijne conclusien gehoord te hebben, heeft de gegrondheid der memorie van den heer procureur-crimineel erkend en de zaak naar het hof van assises te Poitiers verwezen.

Van den 19 Julij. Een buitengewoon koerier heeft heden tijdingen uit Madrid tot den 13 Julij aangebragt.

Er hebben gedeeltelijke veranderingen in het ministerie plaats gevonden. De ministers van de marine en financien behouden hunne posten. De heer *Carelly*, minister van justitie, krijgt, naar men zegt, het ministerie van buitenlandsche zaken, doch de brieven melden niet, wie hem zal vervangen, en, naar de tijdingen, welke wij ontvangen hebben, gelooven wij, dat de heer *Carelly* in zijnen post blijft, en slechts *ad interim* de portefeuille van buitenlandsche zaken op zich genomen heeft, aangezien de heer *Martinez de la Roza* zich ongesteld bevindt. Laatst gemelde heeft mede zijn ontslag verzocht, doch eindelijk aan de dringende verzoeken zijner ambtgenooten toegegeven, en zal, onverwijld na zijn herstel, het bestuur over de buitenlandsche aangelegenheden hervatten.

De heer *Calatrava*, die lid der cortes van Cadix was, en als een der welsprekendste verdedigers der spaansche vrijheid beschouwd wordt, is tot minister van binnenlandsche zaken benoemd.

De generaal *Lopes-Banos*, die de benden van Quesada verdreven heeft, en, benevens de generaals *Quiroga* en *Riego*, een der voornaamste personaadjen was, die den standaart der constitutie te Lyon plantte, is tot het ministerie van oorlog geroepen; dezelve is in zijn commando der Pyreneen door den generaal *Espinoza* vervangen.

De markies de *Santa Cruz*, die, na de omwenteling van 1820, ambassadour te Parijs is geweest, is tot grootmaarschalk van het paleis (*Majordome*) benoemd.

De beroemde generaal *Palafor*, die te Saragossa zoo zeer heeft uitgemunt, is, in plaats van den generaal *Castro-Tortenos*, tot bevelhebber over de hellebardiers benoemd.

Men had, in den avond van den 12, te Madrid de stellige tijding ontvangen dat de Carabaniers, die zich in Andalusien tot den opstand hadden laten overhalen, zich hebben onderworpen, en uit eigene beweging, tot hunne pligt zijn terug gekeerd.

De brieven spreken van geene belangrijke arrestatien, integendeel geven dezelve aanleiding, om te veronderstellen, dat het gouvernement gezind is, toegevendheid te gebruiken jegens de opstandelingen, die, gehoor leenende aan vreemde ingevingen, in een komplot zijn gewikkeld hetwelk Spanje in eene regeringloosheid en burgeroorlog had kunnen storten.

Men had aan het fransche gezantschap eenige bewegingen opgemerkt, welke de voorbereidselen tot vertrek schenen te zijn.

Van den 20 Julij. Men verzekert, dat de heer *Durand* een der voornaamste fransche consuls in Spanje, eergisteren ochtend, ten vier ure, alhier is aangekomen, en na het bijwonen eener raadsvergadering der ministers, de reize naar Weenen heeft voortgezet. — De russische consul te Bordeaux heeft, op het ontvangen van depeches uit Madrid, de reize herwaarts aangenomen.

Men zegt thans, dat de markies *de Lauriston* als maarschalk zal worden benoemd en als zoodanig het opperbevel over het cordon op de spaansche grenzen zal op zich nemen. Men verzekert verder, dat de hertog *Laval de Montmorengij* als ambassadeur naar Rome zoude vertrekken, en dat de hertog *de Blacas* weder een post van minister van 's Konings huis zoude aanvaarden.

— De gedeputeerden beraadslagen steeds over de uitgaven. De renten der openbare schuld op het grootboek zijn voor het jaar 1823 bepaald op 228,723,240 franken; de dotatie van de amortisatie-kas op 40 millioenen. Bij gelegenheid van de beraadslaging over de tractementen van den minister van justitie, de staatsministers en staatsraden hebben weder onaangename woordenwisselingen plaats gehad. De Heer *Etienne* heeft zich niet ontzien, aantemerken, dat de minister het er op toeleidde, om de regtbanken hunne onafhankelijkheid te ontnemen, scherp liet hij zich uit over de procureurs generaal, die de gezworenen van moedeloosheid beschuldigden, bijaldien derzelver *verdict* niet met hunnen eisch overeenkwam. De pas als staatsraad aangestelde *de Martignac* heeft op zijn beurt den vorigen spreker beschuldigd van de magistratuur op de schandelijkste wijze te hebben gehoond. Deze heeft echter geantwoord, dat hij alleen het ministerie had genoemd en bedoeld, 't welk de magistratuur poogde te beheerschen; hij gispte bij die gelegenheid op eene bittere wijze de procureurs- generaal en bijzonder den heer *Bellart*, welks requisitoor tegen het beschaafd Europa hij dwaas, partijdig en ongehoord noemde; hij beschuldigde ten slotte den minister rondnit van lieden op eene willekeurige wijze van hun bestaan te berooven — De minister verdedigde zich en hield vol, niets te hebben verrigt, dan het geen de wet hem veroorloofde. — De advokaat *Tripier* heeft aangemerkt, dat hoe onaangenaam dergelijke beraadsla-

(*Het vervolg op de kant van deze bladzijde.*)

gingen voor de vrienden eener redelijke vrijheid ook wezen mogten, hij echter moest erkennen, door 's ministers antwoorden niet overtuigd te zijn; hij bragt tot betoog zijner stelling nieuwe omstandigheden bij, die de minister verder onbeantwoord liet — Vervolgens heeft de heer *de Girardin* de afhankelijkheid van den staatsraad, als regterlijke magt, trachten aantetoonen, en na menige hatelijke aanmerking van weerskanten zijn de gevraagde sommen door de gewone meerderheid toegestaan.

Men zegt nu zeer stellig, dat *Caron* en *Roger*, als aanzelaars, door eene militaire regtbank in Colmar zullen worden teregt gesteld.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN den 20 Julij. Men schrijft uit Lissabon van den 7, dat het gebeurde in Spanje geenen nadeeligen invloed heeft gehad op de rust, welke men steeds allerwege in Portugal geniet. De berigten, welke men in genoemde hoofdstad uit Brazilie heeft ontvangen, komen grootendeels daarin overeen, dat de bevolking dier kolonie meer en meer verlangt onafhankelijk te zijn van het moederland, en dat die van Bahia en Pernambucco in de daad reeds bedacht zijn op maatregelen, en de portugeesche regering schijnt niet te weten, welke houding zij in deze wil aannnmen, en laat de beslissing aan de Cortes over. — In de Havanna wil men berigt hebben, dat de Mexicanen *Iturbide* als Keizer hebben uitgeroepen; dit gerucht echter behoeft nadere bevestiging.

Het stoom jagt *Lord Melville* is woensdag ochtend, ten 7 ure, van zijne legplaats aan den Tower vertrokken, met 120 passagiers en 6 rijtuigen aan boord. Des avonds ten 7 uren is hetzelve te Calais aangekomen. Na de passagiers en lading te hebben ontscheept, heeft het zes chauldrons steenkolen aan boord genomen, alsmede 40 à 50 passagiers, met derzelver bagagie, en is den volgenden ochtend ten 11 ure in Londen terug gekomen. „ Wat zouden" dus besluit men deze aankondiging „ onze voorouders van dergelijken spoed zeggen?"

— De dag der rescontre is, volgens de ministeriëlen, zonder onheilen voorbij gegaan, wat de britsche fondsen betreft, een der speculanten in buitenlandsche fondsen is echter gesprongen. Dit is, naar hun oordeel, een begin

(*'t vervolg op de tweede bladzyde.*)

van de gevolgen der buitenlandsche geldleeningen; bij de minste gebeurtenis zijn de prijzen dadelijk nominaal en kan men geenen eigenlijken marktprijs opgeven; terwijl de engelsche fondsen in alle gevallen altijd eenen prijs hebben, voor welken men zich van dezelve kan ontdoen.

NEDERLANDEN.

BRUSSEL den 21 Julij. Het Hof van assises van Zuid-Braband heeft heden avond, ten acht ure, na eene beraadslaging van drie uren, een vonnis uitgesproken, waarbij de vrouw van *Englebert* ter dood veroordeeld wordt, als overtuigd, haren man van het leven beroofd te hebben. Deze vrouw heeft het vonnis met veel onderwerping aangehoord.

De advokaat *Levigney* heeft hare zaak met veel bekwaamheid bepleit, en het onberispelijk gedrag der aangeklaagde en het wangedrag van haren man in het licht gesteld. Het was bekend, zeide hij, dat de man zijn huisgezin te gronde hielp, door eene verachtelijke bijzit te onderhouden.

De waanhoop heeft de vrouw kunnen vervoeren, eenen manslag te begaan, die niet met voorbedachten rade gepleegd is.

De beide kinderen van *Englebert*, die in de aanklagte begrepen waren geworden, zijn bij hetzelfde vonnis vrijgesproken.

'sGRAVENHAGE den 24 Julij. In de vergadering van de tweede kamer van heden zijn ingekomen, van wegen Z. M. den Koning, twee ontwerpen van wet. Bij het eerste draagt Z. M. in aanmerking nemende de bezwaren, welke van de zijde der Staten-generaal op het ontwerp betreffende de heffing van de belasting op het *zout* zijn ontstaan, nieuwe verordeningen voor op dat stuk. Bij het tweede stelt Z. M. een nieuw ontwerp voor, betreffende de heffing van de belasting op het middel van het *gemaal*, waarbij wordt te gemoet gekomen aan de bedenkingen, welke op het vorig ontwerp, betreffende deze verordeningen in de tweede kamer zijn in 't midden gebragt. — De voorzitter heeft de leden uitgenoodigd: zich zoo spoedig mogelijk met deze voordragten bezig te houden.

De vergadering is geadjourneerd tot aanstaanden maandag.

Voor de openbare zitting is de kamer bijna één uur in committé-generaal bijeen geweest.

Men verneemt, dat de wet op het *binnenlandsch gedistilleerd* nog eene geheel nieuwe redactie zal ondergaan, alvorens bij de tweede kamer in deliberatie te worden gebragt.

De eerste kamer is heden vergaderd geweest.

Z. M. de Koning en Prins *Fredrik* zijn heden op den middag weder naar het Loo vertrokken.

MENGELINGEN.

LOGOGRIPHE.

Mijn 1, 2, 3 en 6 is hooger dan een huis;
Mijn 5, 3, 6 en 5 is gaaf en goed hoogduitsch;
En 2 en 6 en 5 is 't eigen woord in 't fransch!,
En tweemaal 5 en 6 weer 't zelfde in 't nederlandsch.
Mijn 4, 3, 5 en 6 is vier en zesmaal meer,
En 6, 3, 5 en 4 sloeg veler hoop ter neer.
Ik baarde in 't groot, nog korts, schier dagelijks gekijf;
Ben welkom nu, in 't klein, bij menig winkelwijf.

LEEREN LIEGEN.

Ik zal je leeren liegen, Peter!
Zet malle Kobus tot zijn kind.
Ja, vaêrtje! zoo je mij bemint,
Zet 't boefje, leer 't me nog wat beter.

EEN VAN BEIDEN.

Onrustige Matthijs schold mij voor logenaar.
'k Zei, zoo'k u ooit beloog, zoo moest ik 't immers weten;
'k Beken, ik heb u laatst een' eerlijk' man geheten:
Zou dat een logen zijn, Matthijs! dan is het waar!

127ste KONINKL. NEDERLANDSCHE LOTERIJ.
VIERDE KLASSE.

1ste Lijst. N°. 8187 een prijs van *f* 10,000, N°. 34202, een prijs van *f* 2,500, N°. 15202, 2491, ieder een prijs van *f* 1000.
2de Lijst. No 6207, 12665, ieder een prijs van *f* 1000.
3de Lijst. N°. 19217, een prijs van *f* 5000.
4de Lijst. N°. 12573, een prijs van *f* 1000.
5de Lijst. N°. 32646, een prijs van *f* 1000, N°. 8447, een prijs van *f* 20,000.
6de Lijst. N°. 22096, een prijs van *f* 1000.
7de Lijst. N°. 14552, een prijs van *f* 1000.
8ste Lijst. Geene.

PRIJZEN DER EFFECTEN.
Amsterdam den 25 Julij 1822.

Werkelijke Schuld.	2½ pCt.	47¼	a	47⅜
Certific. uitgestelde dito	1	1⅛	a	1 5/16
Kans-Biljetten	*f*	39½	a	39¾
Schuldbek: Sijndik	5 pCt.	99¾	a	100⅛
Idem nieuwe Sijndik.	5 ——	99¾	a	100
Nederlandsche Bank.	*f*		a	
Oblig. Rusland	5 ——	92¾	a	93⅜
„ Spanje 1805	5½ ——	61	a	61¼
„ „ 1807	5½ ——		a	
„ bij *la Fitte*, te Parys.	5 ——		a	
Spaansche Coupons	per stuk.	16½	a	17¼
Weener Certificaten	2½ ——	34	a	34¼
„ Metaliek	5 ——	74¾	a	75¼
„ „	2½ ——	37	a	37¼
„ „	1 ——		a	
„ Bank	5 ——	58¾	a	59⅝
„ dito	4 ——	46¼	a	48
Napels (administratie Napels)	5 ——	67½	a	67¾
„ Cert. *Lam.* en *Bouw.c.s.*	5 ——	67½	a	68¼

MARKT-PRIJZEN der Stad Breda, van den 25 Julij 1822.

		Gl.	Cs.
Het Mudde Tarwe (meest nieuwe)	*f*	7:	31
———— Rogge. *Oude* / *Nieuwe*		3:	85
———— Gerst (zomer).		2:	51
———— Boekweit		3:	20
———— Haver		2:	05
Fijn Tarwe Meel (per Ned. pond.)		00:	26
Grof ———— idem		00:	13
Boter ———— idem		00:	50
Aardappelen (Vat of Mudde		00:	00
't ¾ Ned. pond Fijn Tarwe Brood		00:	13
De 1 —— Grof. idem.		00:	13
De 3 —— Rogge Brood		00:	19
Het Ned. Pond Rundvleesch		00:	40
———— Kalfsvleesch		00:	45
———— Schapenvleesch		00:	50
———— Versch Varkenvleesch		00:	42½
———— Gerookt idem		00:	75
Het 500 pond Hooi		00:	00
———— Stroo (Rogge)		00:	00
Het 1000 Eiken Telhout		2:	90
———— Doof Hout		1:	95
De Kar Spaanders		3:	10
———— Struiken		3:	55
De 100 Mutsaard		2:	90

(30 in 't last.)

*** Daar bij Koninklijk besluit van den 29en Junij 1822 N° 80 is bepaald, dat van de Staatsbladen, welke van den eersten October 1818 af zijn gepubliceerd geworden, en ook van die welke vootraan zullen worden uitgegeven, *afzonderlijke* nommers verkrijgbaar zullen zijn, welke tegen *twintig Cents* per blad van 16 zijden aan particulieren moeten worden afgeleverd, en men *thans* een aanvang heeft gemaakt om een gedeelte van het BURGERLIJK WETBOEK, voor zoo verre daarvan titels zijn aangenomen, daarin te plaatsen; zoo worden bij deze alle de genen, die deze nommers der Staatsbladen zich verlangen aan te schaffen, verzocht, om zoo spoedig mogelijk, daarvan de bestelling te doen bij W. VAN BERGEN & COMP., *uitgevers van het Staatsblad* te BREDA, ten einde daarvan intijds de opgave te kunnen doen aan de algemeene Lands drukkerij.

(*Het vervolg op de kant van deze bladzijde.*)

Gedrukt te BREDA, bij W. VAN BERGEN en COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.